

İŞİL ÖZGENTÜRK

Haydi, Yola Çıkıyoruz!

Remzi Kitabevi

IŞIL ÖZGENTÜRK Gaziantep’te doğdu. Çocukluğu ve ilk gençliği bu kentte geçti. Liseyi Çamlıca Kız Lisesi’nde okudu. 68’li yıllarda İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nde öğrenciydi. Lise yıllarında yayınlanmamış film eleştirileriyle yazının keyfine vardı. Üniversite yıllarında, dönemin muhalif haftalık dergisi ANT’ta ve *Maden-İş* gazetesinde röportajları yayımlanmaya başladı. Devrim İçin Hareket Tiyatrosu’nda üç yıla yakın hem oyuncu hem de yazar olarak çalıştı. İlerleyen yıllarda *Cumhuriyet* gazetesinde röportaj muhabiri oldu.

Yazın hayatına çocuk edebiyatıyla girdi. Daha sonra yetişkinler için öyküler yazdı ve senaryo yazarlığına başladı. Sevgi Soysal’ın *Tante Rosa* adlı romanından esinlenerek senaryosunu yazdığı *Seni Seviyorum Rosa* adlı filmi hayata geçirdi. Bu filmle pek çok yerli ve yabancı festivallerde ödüller kazandı.

Avrupa Birliği’nin İNSANCA projesinde tanıtım koordinatörlüğü yaptı. Özellikle kadınlara ve cinsel tercihi farklı olanlara geniş yer veren bu proje kapsamında aylık dergi çıkardı ve radyo programlarını hazırladı. Yine Avrupa Birliği projesi olan GAP kapsamında “YESEMİK: Bir Hitit Açık Hava Heykel Müzesi”nin filmini çekti ve pek çok TV kanalında gösterildi.

1990’larda Kadıköy Belediyesi kültür işleri kapsamında yer alan “Herkes Film Yapabilir” başlıklı bir atölye kurdu ve on yıl yönetti. Bu atölyede *İlk Tokat, Savaş Bir Oyun Değildir!* başlıklı yirmiye yakın kısa film çekildi. İstanbul 2010 Kültür Kenti projesi kapsamında *Dürbünüm İstanbul* adlı 10 kısa filmde oluşan 90 dakikalık çekim yapıldı. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Festivali’nin 5 yıl, Adana Uluslararası Film Festivali’nin 6 yıl senaryo ve kısa film atölyelerini yönetti.

Halen *Cumhuriyet* gazetesinde “Al Gözüm Seyreyle” başlıklı köşe yazılarını sürdürmekte ve çeşitli üniversitelerde senaryo dersleri vermektedir.

Hikâye, röportajlar: *Yokuşu Tırmanır Hayat, Hançer, Derdim Yeter Sakin Ol* (Toplu Hikâyeler), *Onların Sadece Türküleri Var* (röportajlar), *Geniş, Mavi Bir Gök, Büyülü Bir Yolda, Al Gözüm Seyreyle, Çocukluk Şarkıları, Hiçbirimiz Masum Değiliz, Sessizlik ve Sırdır Ötesi, Kedilerin, Martıların ve Delilerin Zamanı, 68 Yılında Ondokuz Yaşındaysan Hep Ondokuz Yaşındasın!, Tanık Olduğum Hikâyeler, Canım Çiğirim Röportajlarım*

Çocuk edebiyatı: *Kuş Ne Yana Öter, Hayat Okulu, Mavi Karaca, Dünya'ya Masallar*

Filme alınan senaryolar: *At* (Özgün senaryo), *Bekçi* (Orhan Kemal'in *Murtaza* adlı romanından), *Su da Yanar* (Özgün senaryo), *Yılanı Öldürseler* (Yaşar Kemal'in *Yılanı Öldürseler* adlı romanından), *Seni Seviyorum Rosa* (Sevgi Soysal'ın *Tante Rosa* adlı romanından), *Balalayka* (Özgün senaryo)

Sahnelenen oyunlar: *Dünya'yı Tanıyorum, Küçük Sevinçler Bulmamıyım, Avluda, Keloğlan'ın Tembelliği, Hayvanlar Toplantısı*

Çektiği film ve belgeseller: *Seni Seviyorum Rosa* (Uzun metraj), *İnsanca* (Belgesel), *Karadeniz'de Bir Fidel Castro* (Belgesel), *Rüzgara Söylenmiştir* (Kurmaca), *İstanbul Annendir Çocuğum* (Belgesel), *Lahitten Kaçan Kızlar* (Kurmaca), *Yesemek: Bir Hitit Açık Hava Heykel Müzesi* (Belgesel)

IŞIL ÖZGENTÜRK

*Haydi,
Yola Çıkıyoruz!*

Remzi Kitabevi

HAYDİ, YOLA ÇIKIYORUZ! / Işıl Özgentürk

© Remzi Kitabevi, 2024

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Özlem İşbilir

Kapak tasarımı: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-2201-9

BİRİNCİ BASIM: Kasım 2024

Kitabın basımı 2000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi????

4. Cad. No: 77 Bağcılar-İstanbul

Sertifika no: 44903 / Tel (212) 629 0615

Sırt çantanı hazırla, yola çıkıyoruz!

Yol Haritamız:

Bir Latin Amerika romanında dolaşıyoruz

BOLİVYA, ŞİLİ, PERU

15

Gergedan, bahçesinde dolaşıyordu

BENİM AFRİKAM

61

Şiirin, acının ve aşkın ülkesi

İRAN

83

Budist bir coğrafyada dolaşıyoruz

BANGKOK, PHUKET, JAMES BOND ADASI

101

Parçalanmış bir yurdun acılı hikâyeleri

SARAYBOSNA, MOSTAR KÖPRÜSÜ, HIRVATİSTAN

125

Bir dünya kenti

NEW YORK, NEW YORK

133

Bir devenin izinde

MOĞOLİSTAN

143

Mutluluğun resmi

KÜBA

165

Sırlar

Bir gün kendimi, 'Işıl, Türkiye'de ve dünyada o kadar çok yer gördün ki, o kadar çok macera yaşadın ki, bunları sadece kendine saklayamazsın, işe koyul,' diye seslenirken buldum. 28 yıl önce kara yoluyla gittiğim İran, Pakistan, Hindistan ve Nepal yolculuğumu *Büyülü Bir Yolda* adlı kitabımda anlatmıştım. Oysa aradan yıllar geçmiş ben ne çok kent, ne çok deniz görmüş, ne çok izi hiç durmadan değişen yolculuklardan dönüp kürkçü dükkânım İstanbul'a gelmişim. Öyle mi; ben de yeni bir yolculuk için işe koyulmaya karar verdim. Kısaca, kulağınıza kendi yolculuklarımı fısıldamak istiyorum.

Evet mi?

Öyleyse ilkin yola nasıl koyulduğumuza bir bakalım. Bu hazırlık safhası biraz uzun sürecek, şimdiden sizi uyarıyorum. Diyelim ki Afrika'ya gidiyorum; önce neler yaparım, ne tür kitaplar okumak isterim, neler ilgimi çeker?

Hemen söyleyeyim, pahalı, her anı çizilmiş turları hiç sevmediğim gibi benim ne yiyip içmem, nereleri mutlaka görmem gerektiği konusunda fikir veren kitapları da sevmem. Ben bir kente ya da ülkeye gittiğimde, gittiğim yerin dokusuna dokunmak isterim, ruhunu hissetmek isterim, kokularını bilmek isterim. Üstelik de bütün bunları kendim keşfetmek isterim. Yani sözün kısası çok bilgili kitaplar bana göre değildir.

Ama diyelim ki Afrika'ya gidiyorum, öncelikle ilk işim, haritanın başına geçip, gideceğim yerleri bir güzel işaretlemektir. Sonra gözlerimi kapatır o yerlerde kendimi hayal ederim ve o

anda görmek ve duymak istediklerim kendiliğinden yanı başıma gelir.

Afrika üstüne bildiğim, okuduğum öykü kitaplarını, romanları yeniden gözden geçiririm. Hiç üşenmem kıta hakkında, özellikle de ırk ayrımı üzerine yapılmış filmlerin listesine göz atar ve en azından görmediğim üç filmi ders çalışır gibi izlerim. Bu arada müzeleri, tarihi kentleri gezmeyi çok sevdiğim için bu tür bilgileri veren kitaplara da özellikle saldırırım. Örneğin Peru'ya gittiğimde, başkent Lima'da erotik İnka heykellerinin sergilendiği bir müzeyi bulmak için epeyce inat ettim ve başım döndü ama sonuç muhteşemdi. Pek çok gezgin bu müzeden habersizdir. Benim kitabımda bu mutlaka yazılı olmalıdır, herkesin merakı kendine.

Yolculukta sağlık son derece önemlidir. Bu nedenle yolculuk öncesi mutlaka uyulması gereken kurallar vardır. 'Aman bana bir şey olmaz,' sözünü unutmali ve kurallara uymali, aşısı aşısını yaptırmali, gerekli ilaçları mutlaka yanına almalıdır. Bu konuyla ilgili çok ilginç bir anım var. Mısır'a ilk gittiğimde, çok lüks bir otelde kalıyordum, çünkü İskenderiye Film Festivali'nin davetlisiydim, otel yöneticileri ve yerel rehberimiz bizi uyardı, 'Aman musluktan su içmeyin,' tamam çok yerinde bir uyarı ama ertesi gün arkadaşlarımızdan biri çok kötü ishal oldu, ne yapacağımızı şaşırdık, nedenini de bir türlü bulamıyoruz, bizimle aynı şeyleri yedi, aynı şişe suyundan içti. Mesele sonradan anlaşıldı, arkadaşımız dişlerini musluktan akan suyla yıkamış, bu arada bir iki yudum da içmiş. Gezi onun için zehir olmuştu. Klimalı oda ve televizyon; piramitler ülkesinde onun payına düşen bu oldu. Şimdi Mısır'a giden kimi görsem hemen tembih ederim, 'Aman dişlerini de şişe suyuyla fırçala!'

Bu konu gerçekten hassas bir konudur ama abartılmaması da gerekir. Özellikle Batıların yolculuk kitaplarında bu konunun üzerinde çok durulur, bu da insanın içine korku salar. Her şey dozunda olmalı. Örneğin pek çok yerde Hindistan'a gitmek-

ten korkan insanlara rastladım. Bazı gerçekler öylesine abartılmış ki, sanırsın Hindistan veba, kolera, dizanteri kaynıyor. Ayrıca yakılan ölümlerden ötürü havada sürekli bir koku varmış, insanı boğan bir koku, onun için mutlaka maskeyle dolaşılmalıymış. Bunları yazan kitaplara hiç mi hiç inanmayın, Hindistan da dünyanın her yeri gibi. Orada da hastalıklar var, havada da ağır bir koku ama musluktan su içmezseniz, musluk suyuyla yıkanmış, pişmemiş sebze yemezseniz endişelenmeyin turp gibi gider turp gibi gelirsiniz. Bu arada istenilen aşuları olmayı ve eğer yolculuğunuz uzunsa yanınıza sıtma hapı almayı ihmal etmeyin.

Aklıma gene bir anı geldi, yazımın başında Afrika'ya gideceksem eğer en az görmediğim üç film izlerim dedim ya, aslında epeyce izlerim. Onun için bu sayı pek küçük. Bu film izleme işi oldukça iyidir. Çünkü sizi gideceğiniz yere en güzel onlar hazırlar. Macera duygunuzu pekiştirir ve bir özgürlük alanı yaratır. Bu girişten sonra bir anımı anlatmam iyi olur.

1996 yılında yirmi bir kişi bir otobüsle İstanbul'dan yola çıktık, Katmandu'ya gidiyoruz. Dört arkadaşımız da motosikletleriyle aynı anda yola çıkıyor. Zaman zaman buluşacağız. Belli yerler tespit edilmiş, oralarda birbirimizi bekleyeceğiz. O zamanlar cep telefonu yok. Yola koyuluyoruz. İran'da hiçbir sorun çıkmıyor, Pakistan'da motosikletle gelenleri kaybediyoruz ve Katmandu'ya kadar onlardan haber alamıyoruz. Merak içindeyiz, neyse sonunda yüreğimize su serpiliyor, Katmandu'ya vardığımızın dördüncü gününde çıkıp geliyorlar. Biri acayip zayıflamış, ötekinin kolu kırık. Heyecanla soruyoruz, "Ne oldu, neredeydiniz?" Meğer dört kişiden en maceracı olanının canı marul yemek istemiş, yemiştir ve kanlı dizanteri olmuş, öyle ki, vasiyetini yazacak durumlara gelmiş ve bir İngiliz hastanesinde yatmak zorunda kalmış. Anlatıyorlar anlatıyorlar, yeteri kadar anlatamadıklarını düşünüp sonunda kestirmeden gidiyorlar: "Canım arkadaşımız şu *Çölde Çay* filmindeki adam gibi, dilini, huyunu, suyunu bilmediğimiz bir ülkede ölüp gidecekti."

İşin garibi, pek çoğumuz için durumun ürkütücülüğü bu benzetmeden sonra anlaşılıyor. Bu arada benim de çok sevdiğim yönetmen Bernardo Bertolucci'nin *Çölde Çay* filmine vurulup, sırf bu nedenle Fas'a gidip filmin çekildiği yerde bir köy kahvesine oturup çay içmişliğim var.

Az önce macera duygusu dedim, nereye giderseniz gidin, artık oraları ilk keşfeden değilsiniz. Her yer keşfedilmiş, bilinmiş durumda ayrıca o kadar çok belgesel film izliyoruz ki, gittiğimiz pek çok yer bize fazlasıyla tanıdık geliyor. Kısacası macera yok. Benim gibi her an bunu yaşamak isteyen bir gezginseniz, mutlaka macera duygunuzu körükleyecek kitapları bulmalısınız. Öte yandan iddialı romanlara da pek güvenmeyin. Örneğin, Lawrence Durrell'in *İskenderiye Dörtlüsü*'nü okuduktan sonra İskenderiye'ye giderseniz sonuç sizin için derin bir hüsrana olur. Bazen yetinmesini bilmeli. Romanda anlatılan o korkunç derecede çekici, kozmopolit kentten geriye sadece bulanık bir deniz kalmış ve kent çoktan ruhunu yitirmiş.

Ben Afrika değil burnumun dibindeki İzmit'e bile gitsem, tarihini, bölgedeki el sanatlarını, bölgede yaşayan ve yaşamış olan iyi ya da kötü kahramanları merak ederim ve mutlaka sadece benim keşfettiğim bir küçük obje satın alırım. Bu yüzden çarşıları, pazarları, sayıları tüm dünyada iyice azalmış zanaatkarları anlatan kitapları bulurum, benim gibi meraklı olanlara da bunu tavsiye ederim. Örneğin artık yapılmadığını düşündüğüm keçe yaygıların hâlen Urfa, Konya ve Milas'ta yapıldığını kitaplardan öğrendim ve buralara gittiğimde de ilk işim birer tane keçe yaygı edinmek oldu.

Afrika örneğinden gidiyoruz ya, Afrika'dan evime ne getirebilirim? Bir vahşi yaşam safarisine katılacağım o kesin, ama bakalım belgesellerde gördüğüm aslanları, kaplanları görebilecek miyim? Rastlasam onların fotoğrafları elbette benimle birlikte sınırı geçecek ama ben oradan evime, yatağımın başucuna

bakalım ne getireceğim? On yıl önce olsaydı, fildişinden yapılmış bir mask getirmeyi düşünürdüm ama artık bir Afrika maskı almak için Afrika'ya gitmeye gerek yok, ülkemiz sokaklarında satılıyor.

Gene de dünya ne kadar küçülürse küçülsün, gittiğiniz her yerde mutlaka evinize taşımak isteyeceğiniz bir şeyler bulursunuz. Örneğin İran ve Tunus camaltı resminin üretim merkezleri gibidir. Oralara giderseniz mutlaka alın ve size bu bilgiyi verdiğim için bana teşekkür edin, buna yolculuk kitaplarında pek rastlamazsınız.

Bu arada bir haber, Mardin'de ünlü Şahmeranlar yeniden yapılmaya başlandı. Doğu'nun uzak kasabası İdil'de bir bakkal dükkânında mor renkli dantel perdeler bulabilirsiniz, pek güzel duruyor.

Şimdi önemli bir açıklama, Hindistan ya da Latin Amerika ülkelerine giderseniz, öylesine baştan çıkarıcı heykellere, resimlere rastlarsınız ki, aklınız kalır. Almaya ne paranız yeter ne de yeriniz. Malum uçaklarda belli bir kilodan sonra artı her kilo için ciddi bir para ödemeniz gerekiyor. Bu durumda yapılacak en iyi şey, bir kitapçı dükkânına girmek ve almadığınız o güzelim heykellerin, resimlerin iyi kalite fotoğraflarının bulunduğu kitaplara saldırmak olmalı. Kitaplar da çok ağır olacaktır, öyleyse bavulunuzda mutlaka ama mutlaka katlanmış kocaman bir sırt çantası bulunsun ve kitapları onun içine doldurup, uçağa sırtınızda taşıyın, gördünüz mü sizi çuvalla para ödemekten kurtardım.

İklimi mutlaka öğrenin. Yolculuk kitaplarının en faydalı yanlarından biri hiç kuşkusuz gideceğiniz bölgenin iklimi konusundaki uyarılardır. Gerçi şimdilerden internetten de bu bilgileri edinebilirsiniz ama görmüş geçirmişlerin deneyimli anlatımları size daha iyi bir iklim haritası çizer.

İklimi bilmek önemlidir çünkü yolculukta en can sıkıcı şey fazladan alınmış giysiler ve ayakkabılardır. Bazen öyle bir du-

rum olur ki, bavullarınızdan birini kaldırıp atmak isteğiyle yanıp tutuşursunuz.

Şimdi bazı ipuçları, dağ bayır gezeceğiniz bir yolculuğa çıkıyorsanız, yanınıza mutlaka atmaktan asla çekinmeyeceğiniz birkaç tişört alın. Dönüşte bavulda epeyce bir yer açılır. Şampuanlarınızı, jellerinizi, yüz temizleme malzemenizi mutlaka küçültün. Ve ne olursa olsun yanınıza bir şal ve hafif bir yağmurluk alın, malum küresel ısınma çeşitli sürprizler yapabilir.

Ve kendinizi yolun büyüüne bırakın. Büyük sözlerden biri; “İnsanın her gittiği yere kendini de götürmesidir.” İşte işin püf noktası buradadır. Hiçbir kitap ve film size kendinizi nasıl başka bir zamana ve başka bir mekâna uydurabileceğiniz, nasıl başka bir zaman ve mekânda eriyebileceğiniz hakkında herhangi bir bilgi vermez, bu fazlasıyla size aittir. Gene de biraz ukalalık etmeme izin verin, yolculuğa çıkarken, kendinizi sinema salonuna girer gibi hissedin. Orada nasıl olur? Işıklar söner, film başlar ve filmin size sunduğu zaman içinde yitip gidersiniz. Yolculuk da böyledir, bırakın yol size sırlarını sunsun ve siz o sırlar dünyasında yepyeni bilgelikler edinin.

Sırları keşfetmek ve yeni sırlar sahibi olmak çok nefis bir iştir, bir özgürlük alanıdır. Ayrıca güvendiğiniz gezgin arkadaşlarınızdan edindiğiniz pratik bilgelere her zaman ihtiyacınız vardır. Bazıları hayat kurtarır. Ve ne olur İstanbul’da Kavaklar’a giderken bile yanınıza küçücük bir defter ve bir kurşunkalem alın ve yazın, sır dolu defterler çoğaldığında yaşamınızın ne denli renkli geçtiğine siz de şaşırıp kalırsınız. Benden söylemesi.

İyi yolculuklar.

Çok uzun bir giriş oldu kendimi bağışlatmak için hemen bir yolculuk hikâyesine başlasam iyi olacak.

Bir Küçük Not: Nerede olursanız olun, nereye giderseniz gidin ama mutlaka eğlenin. Başınıza kötü işler gelse de bunun büyük maceranızın bir parçası olduğunu

unutmayın. Örneğin ben ve iki arkadaşım Ürdün’de, doğal bir film platosu olan (*Indiana Jones* filmi orada çekilmiş) PEMBE KENT Petra’nın bizim Kapadokya’ya benzeyen muhteşem yollarında dolaşırken çıkış saatini kaçırmışız, herkes gitmiş ve birden yanımızda atlı polisler belirdi. Polislere, “Biz Müslümanız, kardeşiz, yolu bulamadık,” desek de söz anlatamadık ve kendimizi eski eser kaçakçısı olarak karakolda bulduk. Ne yapalım şimdi ağlayalım mı?

Bir başka anı: Yirmi bir kişilik bir grup olarak İran’dayız. Keşif yolculuğu yapıyoruz yani önceden otel ayırtmak yok. Ne bulursak yetineceğiz. O da ne, Tahran’da otellerin hepsi tıklım tıklım dolu. Bir otel çalışanı kıyamıyor, bizi evine götürüyor. Sokakta o zamanlar bir kadın bir erkek birlikte yürüdüğünde evlilik cüzdanı sorulan bu ülkede, kadınlı erkekli yirmi bir kişi aynı odada kalacağız. Vallahi devrim muhafızları evi basar korkusuyla bazılarımız hiç uyumadı.

Bir Küçük Sır: Uzun uçak yolculuklarında uçağın acil çıkış kapılarındaki boşluğa havlu serip uyuyan bir kişi görürseniz o benim. Hiç umurumda değil çünkü, sabah en dinç kalkanlardan biri ben oluyorum. Siz benim dediğimi anladınız.

Bolivya, Şili, Peru

Bir Latin Amerika romanında dolaşıyoruz

Uç Babam Uç

Sizi az sonra çok uzaklara Güney Amerika kıtasına götüreceğim ama önce inanılmaz uçak yolculuğumu dinlemeniz gerekiyor. Bu yolculuğu anlattığım herkes kuşkuyla yüzüme baktı, abartıyorum sandılar oysa az bile söyledim. İnanın her şey böyle oldu. Şimdi rota şöyle, İstanbul'dan kalkıp, Paris'e uçacağız oradan da Bolivya'nın başkenti La Paz'a. Çok net ve çok basit. Öyle mi? Dinleyelim.

Günü geldi İstanbul'dan yola çıktım ve üç buçuk saat sonra Fransa sınırlarına girdim, pasaportumu gösterdim, ardından gene pasaportumu gösterip Fransa sınırlarından çıktım ve uçsuz bucaksız bir denizin üstünde uçmaya başladım. Denizin adı Pasifik Okyanusu uç babam uç bitmiyor, uçakta pencereler kapalı, büyük çoğunluk uyuyor ama bazıları benim gibi uykusuz, uyumuş bacaklarını koridorlarda volta atarak açmaya çalışıyor, televizyonda aptal bir film, daha en başından sonu belli, insanı oyalayamıyor, sonunda pes edip oturuyorum ve gözümü, hemen önümdeki koltuğun arkasına yapıştırılmış küçük ekrana dikiyorum. Uçağın aldığı yolu ve rotasını gösteriyor. Aman tanrım on iki saat geçti hâlâ denizin üstünde uçuyoruz... Oh nihayet uçak karaya ayak bastı, yani Güney Amerika hava sahasına girdi. Biraz resmi bir terim oldu. Girdik ya!

Yaşasın uçak alçalıyor, belli ki, gideceğimiz yere geldik, az sonra Bolivya'nın başkenti La Paz'dayız. O da ne bir anons: Az sonra Arjantin'in başkenti Buenos Aires'e ineceğiz. Hayır, bilette yazmayan bir başka rotadan ilerliyoruz. İşte Buenos Aires,

uçak alçalıyor, bu kez pasaportumu Arjantinli görevlilere gösterip Arjantin'e ayak basıyorum ve bir saat sonra da pasaportumu damgalatıp gene uçmaya başlıyorum.

Allah aşkına, on dokuz saattir uçuyorum ve bir türlü La Paz'a ulaşamadım. On dokuz saat içinde dördüncü kez yemek yemişim, hafif sersemlemiş bir hâldeyim, gözümü kapar kapamaz kendimi yirmi yaşında, külüstür bir otobüsle İstanbul'dan Diyarbakır'a giderken yakalıyorum. Tam yirmi üç saat süren bir otobüs yolculuğuydu ve sonunda yolun biteceğinden umudu kesip, Diyarbakır'a iki saat kala otobüsten kendimi atıp, yolun ortasında öylece kala kalmıştım. Bu koskocaman uçakta, bu şansım da yok, yapacağım tek şey, gözlerimi rotayı gösteren küçük ekrana dikip, her bin kilometrede 'Oh biraz daha yaklaştık,' diye derin bir soluk almak. Tamam kemer tak işareti yandı, uçak alçalmaya başlıyor, nihayet La Paz'dayız. Öyle mi? Anons bir garip, Santiago'dan söz ediyor. Şili'nin başkenti, vallahi bu kentnin adını yanlış duymam mümkün değil. Santiago bütün gençlik anılarımda; Allende'siyle Victor Hara'sıyla.

Hop uçak yere konuyor ve anında öğreniyorum, uçak burada bir tam gün kalacak ve bir sonraki sabah La Paz'a uçacak. Yani şansa bakın, hiç aklımda yokken bir tam gün, hikâyesini çok iyi bildiğim bir kentte kalacağım, yorgunluk, uykusuzluk bir anda bitiyor. Yaşasın Şili!

Her yer kaynıyor, her yerde seçim mitingleri yapılıyor. Ama öyle böyle değil, hepsi bir karnaval havasında ve tabii mitinglerden öte Allende'nin vurularak öldüğü Başkanlık Sarayını ve Şili'yi daha sonra anlatacağım. Şimdilik yola devam.

Bir tam gün geçmiş, yeniden Santiago havaalanındayım, artık son hedefimiz La Paz'a uçuyoruz, biletin üstünde öyle yazıyor. Gene pasaportumu damgalatıp, bir yığın şey doldurduktan sonra uçağa biniyorum. Sonunda La Paz'a uçuyorum, yaşayın. Yanımdakilere, "Eh artık, uzunca bir süre inip kalkmayacağız," diye sevinçli bir ses tonuyla keyfimi belirtiyorum.

*Elinizdeki kitap benim annemle babama minnettarlığımın
bir küçük armağanı...*

*Gaziantep doğumluyum ve küçük yaşlarda öğretmen olan annem,
biz çocuklarını alıp o zamanlar adı Belkıs harabeleri olan Zeugma
antik kentine, Urfa'nın balıklı gölüne, bir masal kenti Mardin'e ve
Dara harabelerine, İskenderun'un dalgasız denizine, Gaziantep'in
Yesemek Hitit Açık hava Müzesi'ne götürmeseydi ben gezgin
olamazdım.*

*Maarif müdür muavini olan babam gocuğunu kuşanıp, beni kendi
kullandığı cipine atıp dillerini bilmediğim, kadınların dövmeli
yüzlerine hayretle baktığım, yolları bile olmayan dağ köylerine
götürmeseydi, arkadaşlarıyla Fırat'ta dinamitle balık avlanmalarına
tanık olmasaydım ben, ben olamazdım. Dokuz yaşında beni
trendeki kişilere emanet edip İzmir bağlarında yaşayan halamlara
göndermeseydi belki de dünyayı hiç merak etmezdim.*

*İyi ki öyle yapmışlar da tutkulu bir gezgin oldum. Dünyanın tüm
renklerini yaşadım; dinleri, gelenek ve görenekleri yaşadığım
ülkeden çok farklı olan coğrafyalarda dolaştım. Ve kürkçü dükkânı
İstanbul'a döndüğümde, kırk iki uygarlığın tüm izleriyle dolu,
dünyanın en renkli ülkesinde yaşadığıma defalarca sevindim.
Ve her seferinde ülkemi hep daha çok sevdim.*

*İşte bu kitap, o gezilerin küçük bir demeti...
Şimdi gezgin olmanın sırası sizde...*

İşıl Özgentürk

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-2201-9

9 789751 422019

KDV'den muafdir